

ELS CONTES DEL MUSEU

El cavaller, la princesa i el drac

Suggeriments per després de la visita al MEV
Educació Infantil

Realització: Museu Episcopal Vic

Projecte i coordinació: Assumpta Cirera i Carme Comas

Assessorament: Maite Pujol. CEIP Les Pinediques

ÍNDIX

PRESENTACIÓ.....	3
OBJECTIUS.....	4
PROPOSTA A L'AULA.....	5
CONTE EL CAVALLER, LA PRINCESA I EL DRAC	10
DOCUMENTACIÓ.....	14

PRESENTACIÓ

EL CAVALLER, LA PRINCESA I EL DRAC és una activitat que té com a finalitat iniciar als infants en la lectura d'obres d'art a partir del desenvolupament de la llegenda de Sant Jordi i de la descoberta dels dracs medievals. La proposta vol donar a conèixer el Museu i fer descobrir les seves obres des de ben aviat. Els alumnes d'Educació Infantil comencen a educar la seva mirada, tot participant en una proposta lúdica.

Al Museu, l'educador presenta l'amic drac, que ens acompanya a descobrir els cavallers, les princeses i els altres dracs que s'amaguen en les obres de les col·leccions d'art romànic i gòtic. L'amic drac ofereix la seva cua perquè tots els infants facin un recorregut amb els ulls ben oberts.

Davant el *retaule gòtic dedicat a Sant Miquel Arcàngel* de Joan de Rua, expliquem entre tots la llegenda de Sant Jordi, reconeixem els personatges del retaule i comencem un recorregut, agafats a la cua del drac, per descobrir-ne d'altres que apareixen en les obres medievals.

Durant l'activitat al MEV, utilitzem materials diversos. L'objectiu principal és que els infants aprenguin a observar les obres del Museu des d'un punt de vista lúdic, didàctic i divertit. Pretenem que aquesta observació sigui la base per despertar inquietuds, que més endavant els facilitin la sensibilització cap el fet artístic i la comprensió dels conceptes que aniran adquirint.

Amb la clara intenció de complementar els aprenentatges dels vostres alumnes, us oferim aquests documents desitjant que us siguin útils per reforçar i ampliar els aspectes que es plantegen en la visita que es realitza al Museu.

En aquest dossier hi trobareu un apartat amb suggeriments i un altre amb documentació. Per portar a bon terme les propostes és important que feu les adaptacions que cregueu necessàries per a cada nivell educatiu.

OBJECTIUS

- ✓ Utilitzar el Museu com un espai d'aprenentatge i d'experimentació complementari a l'àmbit educatiu.
- ✓ Respectar i aprendre a valorar el patrimoni cultural i historicoartístic.
- ✓ Relacionar narracions orals amb les imatges.
- ✓ Potenciar la imaginació, la creativitat i la participació.
- ✓ Introduir la descoberta visual de l'art romànic i gòtic.
- ✓ Relacionar els diferents coneixements adquirits.
- ✓ Educar la sensibilitat mitjançant diferents recursos.
- ✓ Distingir formes i colors.
- ✓ Analitzar i interpretar imatges.
- ✓ Manipular materials diferents.
- ✓ Educar la mirada en les obres d'art.
- ✓ Conèixer i identificar escenes que formen part de la nostra cultura i de les nostres tradicions.

PROPOSTA A L'AULA

Us proposem dues activitats:

- **Activitat col·lectiva:** Entre tots els alumnes es recrearan els tres personatges principals de la llegenda i es representarà el conte de Sant Jordi. (Adjuntem 3 fulls DIN A4 amb la reproducció dels tres personatges principals, inspirats en els fragments corresponents del *Retaule gòtic dedicat a Sant Miquel Arcàngel* de Joan de Rua.
- **Activitat individual:** Cada infant pot reconstruir els elements principals del drac del MEV, per ajudar a identificar les parts característiques d'aquests animals fantàstics. (Adjuntem un full DIN A4 amb els fragments del drac).

Procés a seguir per a l'activitat col·lectiva:

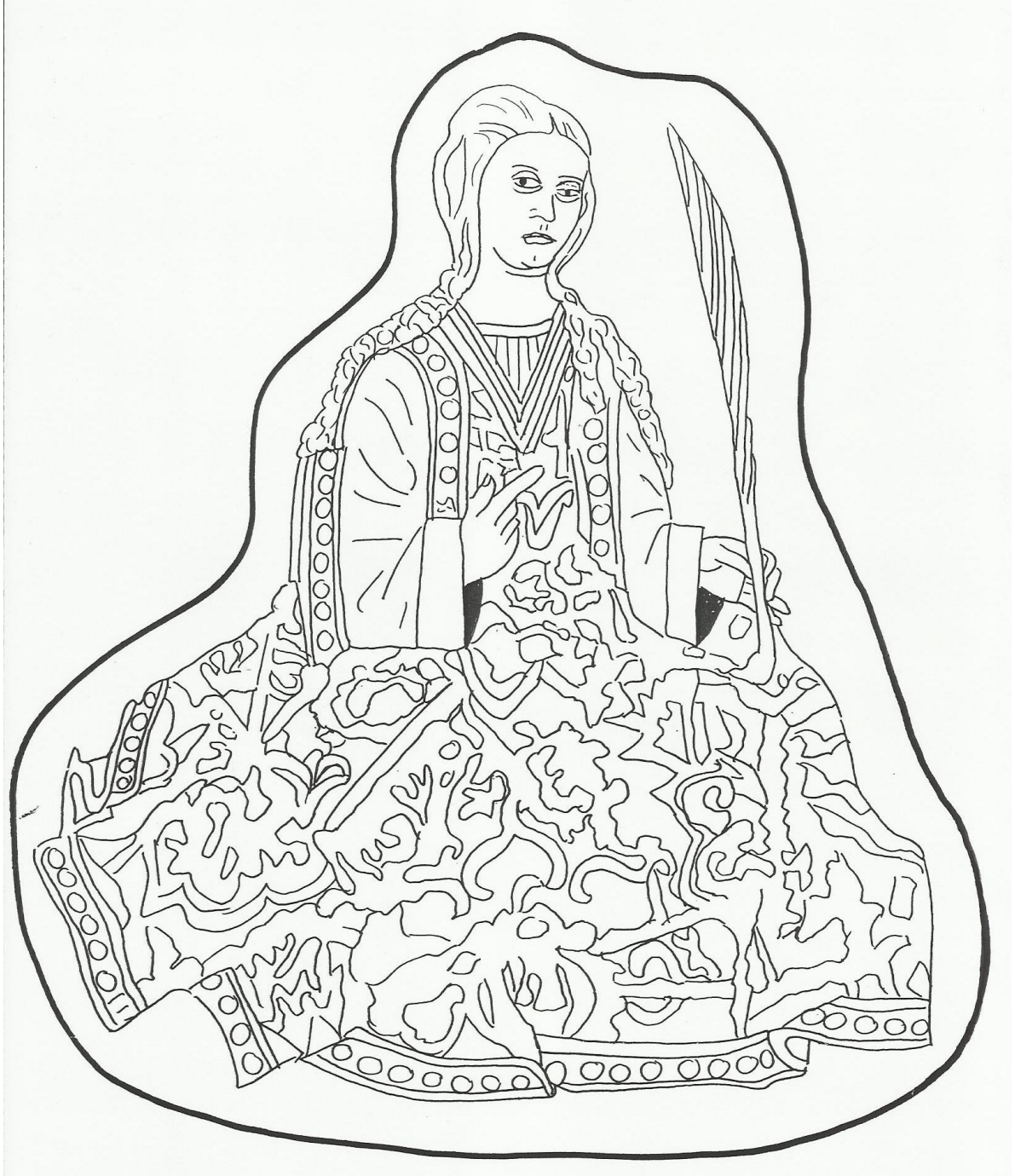
1. Pintar de diferents colors el cavaller, la princesa i el drac.
2. Enganxar cada figura en un suport consistent (cartolina, cartró, etc.)
3. Punxar per la línia gruixuda les diferents figures. A P-5 es poden retallar.
4. Enganxar-hi un pal (pot ser una canyeta de beguda de plàstic dur, un pal pla, etc.).
5. Opcionalment es pot plastificar cada personatge.

En acabar els personatges, els nens i les nenes poden reproduir la llegenda. Hauran de donar vida a les tres figures, amb l'ajut de la narració per part de les mestres.

Procés a seguir per a l'activitat individual:

1. Pintar el drac de diferents colors.
2. Punxar per la línia gruixuda els fragments de drac. A P5 es poden retallar.
3. Encaixar les peces del drac en un full i enganxar-les correctament.
4. Opcionalment es pot donar mobilitat als fragments, enganxant les diferents parts amb enquadernadors.

CONTE EL CAVALLER, LA PRINCESA I EL DRAC

- DRAC: Fa molts i molts anys, la terra estava plena de dracs com jo. Hi havia dracs de tota mena, però molts s'assemblaven a mi. M'agradava viatjar i conèixer el món. Per això vaig deixar la terra dels dracs i vaig començar la meva aventura. Un dia vaig arribar volant pel cel a un poble molt bonic.

Quan em va veure la gent del poble es va esgarriar! Es tapaven la boca amb les mans i feien cara d'estar molt espantats (es demana als nens i nenes que facin de gent del poble i imitin els gestos d'espant).

Jo no sabia què fer. Estava cansat i quan vaig respirar, va sortir foc de la meva boca. Tota la gent encara es va espantar més! (infants més espantats). Llavors vaig veure uns xais i me'ls vaig menjar. Eren bons! Tots els homes i totes les dones es van posar a cridar (nens/es criden fluix). Van marxar corrent i es van tancar a casa seva.

Em vaig quedar sol. Tenia gana i son. Vaig adormir-me en una cova!

- PRINCESA: Al meu poble tots érem feliços i jo estava contenta de viure en un poble tan bonic! El meu pare era el rei i tots l'obeïem. Vivíem en una castell de pedres grans i finestres de mitja rodona. Però... un dia, un drac va venir a viure al meu poble i tot va canviar.

Tota la gent del poble teníem por i ningú sortia de casa seva. El drac s'anava menjant els nostres xais. Era molt gran i sempre tenia gana!

- DRAC: Jo sóc de vida! M'agrada menjar i cada dia em menjo dos xais.

- PRINCESA: Al principi el drac estava content amb dos xais, però cada dia tenia més gana i no quedava mai tip. Volia menjar més i més! Amb els dies, es va arribar a menjar tots els xais del poble. Ja no quedaven més xais per donar-li.

- DRAC: Doneu-me més menjar o em menjaré tots els nens i totes les nenes! també em menjaré tots els homes i totes les dones! HA, HA, HA!

Jo tenia tanta gana que vaig perdre el cap!

- PRINCESA: No teníem més menjar! El meu pare, el rei, estava molt trist i va decidir fer un sorteig entre tota la gent del poble. A qui li toqués, seria menjat pel drac! Van posar el nom de totes les persones del poble a dins d'una olla i va sortir el meu nom. El drac se'm menjaria ben aviat!

(Amb una olla i papers amb el nom de princesa es fa un simulacre de sorteig. Es dóna un paper a cada nen/a amb el nom de "princesa", ells representen la gent del poble. Tots els nens i nenes tiren el paper a dins de l'olla, també tira el paper la princesa. Després de barrejar, un dels nens/es agafa un paper i l'obre. Es llegeix el nom de PRINCESA. S'ha d'estar al cas que no obrin el paper abans de ficar-lo a l'olla).

- DRAC: Tinc molta gana, em surt foc de la boca i em vull menjar la bonica princesa!

Al poble tothom plorava (els infants imiten plors).

- PRINCESA: Jo vaig anar caminant fins on era el drac. Tenia tanta por, que fins i tot les cames em tremolaven. Vaig entrar dins de la cova del drac i vaig veure com treia foc per la boca. El drac s'acostava i se'm volia menjar, però en aquell moment vaig sentir el soroll d'un cavall (es fa soroll amb dues closques de coco) i va aparèixer davant meu un cavaller valent que em venia a salvar!

- SANT JORDI: No tingueu por, princesa, he vingut a lluitar amb aquest drac i ben aviat podreu tornar al vostre poble!

Drac, no et menjaràs a la princesa, perquè he vingut de molt lluny per acabar amb tot el mal que fas a aquesta gent!

- DRAC: No deixaré que em matis cavaller! (Amb gran fúria envesteix al cavaller).

- PRINCESA: Ai, Ai, Ai!

- SANT JORDI: No faràs mal a ningú més ! (Amb un cordó de la cintura de la princesa, lliga al drac).

- DRAC: M'has ben atrapat! (Treu la llengua i tot amansit, segueix a Sant Jordi com un xai).

- SANT JORDI: Prou! (Amb un cop de llança remata al drac i aquest es queda a terra estirat).

- DRAC: Adéu! (En morir es fa fonedís a terra i on el drac s'ha fos neix un roser de roses roges com la sang).

- SANT JORDI: Aquesta rosa és per vós, princesa! (Agafa la rosa més bonica i l'ofereix a la princesa)

- PRINCESA: Moltes gràcies cavaller. (Agafa la rosa i se la posa a prop del cor). Puc saber el vostre nom?

- SANT JORDI: Em dic Jordi i haig de dir-vos adéu, doncs com a bon cavaller tinc per missió lluitar contra tot allò que fa mal a la gent.

Adéu! (els nens i la princesa li diuen adéu i aplaudeixen).

- DRAC: (S'aixeca del terra i parla). Aquest conte que us hem explicat es celebra cada any durant el dia de Sant Jordi, que és el 23 d'abril. A les escoles i a tot Catalunya recordem la seva llegenda. Es fan representacions del conte i regalem

Mev
educa

una rosa i un llibre a les persones que estimem. És una festa molt important per Catalunya!

Jo estic content de ser el vostre amic i d'haver-vos explicat un conte que ja s'ha acabat!

DOCUMENTACIÓ

En la cultura medieval els personatges de **cavaller**, **princesa** i **drac** tenen un gran protagonisme i sovint formen part de les escenes representades en les obres. En les col·leccions medievals del MEV hi ha nombroses obres on hi podem descobrir cavallers, princeses i dracs. El cavaller és l'heroi per excel·lència i en ell s'hi personifiquen molts valors de l'època. La princesa destaca per la seva bellesa física i per les seves virtuts. El drac és un animal mitològic, present en moltes cultures, que pren diversos significats. En la cultura medieval sovint s'identifica el drac amb el dimoni.

Tot seguit trobareu les imatges d'algunes de les obres que formen part del recorregut de l'activitat al Museu.

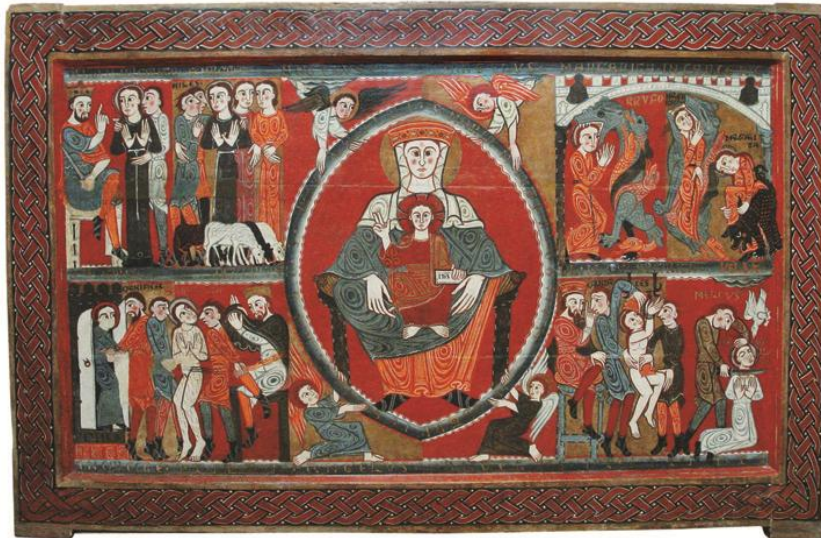
Joan de Rua

Retaule dedicat a sant Miquel Arcàngel

Catalunya, 1483-1484

Pintura al tremp sobre fusta. 296,5 x 190,5 cm

Provinent de l'església de Sant Miquel de Verdú (Urgell)

Frontal de Santa Margarida de Vilaseca
Tallers de Vic, últim quart del s. XII
Pintura al tremp sobre fusta de roure. 95,8 x 147,5 x 5 cm
Provinent del convent de Santa Margarida de Vilaseca. L'Esquirol (Osona)

Retaule dedicat a santa Margarida
Vic (?), primera meitat del s. XV
Pintura al tremp sobre fusta. 159,5 x 175,5 cm
Provinent de l'església de Santa creu de Fonollosa (Bages)

Lluís Borrassà

Retaule d'advocació franciscana, provinent del convent de Santa Clara de Vic
Barcelona, entre el 1414 i el 1415

Pintura al tremp sobre fusta. 610 x 422 cm

Provinent de l'antic convent de santa clara de Vic